

komme bort fra de klare Standpunkter, han tidligere har indtaget. Tidligere har han erkendt — saaledes den 17. Januar 1899 —, at vi ikke kunde tænke paa at *forsvare* vor Neutralitet, at vi ikke maatte bilde os ind, at Danmark kunde forsvare sin Neutralitet. Vi kunde kun konstatere den. Som Ordfører for Venstre indtog den nuværende Konseilspræsident et klart og tydeligt Standpunkt, som jeg var glad ved, fordi det faldt fuldstændigt sammen med den Opfattelse, vi Socialdemokrater havde af Danmarks Stilling.

Men nu er den højtærede Konseilspræsident gaaet bort fra dette klare Standpunkt, idet han siger, at vi skulle forsvare vor Neutralitet. Det siger han, skønt han den Gang udtalte, at vi ikke skulde bilde os ind, at saadant skulde gøres. Han udtaler dette meget bestemt i den Fremstilling, han har givet om de 50,000 Mand, han vilde lade møde ved Esbjerg for at imødegaa en eventuel Landgang fra en fjendtlig Hærs Side. Nu siger han ikke alene, at vi skulle forsvare vor Neutralitet, men at vi ogsaa skulde opbyde alle de Kræfter, Danmark kan stille paa Benene for at forsvare denne Neutralitet. Det er et helt andet Standpunkt end det, Konseilspræsidenten indtog i 1899. Det er i Virkeligheden i Princippet Højres gamle Standpunkt at opbyde alt, hvad Danmark formaar, for med Vaabenmagt at kunne møde en Stormagt, naar den søger at krænke os. Den ærede Konseilspræsident gør, ligesom Højre har gjort i gamle Dage, og som det gør den Dag i Dag, det slaar paa Sablen og vil fortælle Verden og os andre, at vi her i Danmark betyde noget i militær Henseende, at vi kunne ruste os saaledes, at vi virkelig kunne udrette noget paa det militære Omraade. Det er denne Slaaen paa Sablen, der har været saa skæbnesvanger for Danmark i tidligere Tid, og den vil ikke blive bedre for Fremtiden, selv om det er en Venstreregering, der fører den samme Politik.

Hadde vi i 1864 haft en Regering, der ikke var lullet i Stormagtsdrømme og ikke havde fortalt Folk, at vi kunde udrette noget paa det militære Omraade og ikke havde villet indlade sig i en Kamp med to Stormagter, havde vi ganske sikkert kunnet undgaa denne Krig. Det er jo senere konstateret, at man under Forhandlingerne forud for Krigen kunde have undgaaet denne og dog beholdt de Landsdele, som nu ere under tysk Herredømme. Men Regeringen slog paa Sablen den

Gang og førte os ind i denne ulykkelige Krig, som havde Danmarks Lemlæstelse til Resultat, og som bagefter førte til Indskrænkning af den politiske Frihed indenfor Landet. Det er den Politik, som den højtærede Konseilspræsident nu er gaaet over til, det er for os tydeligt og klart, selv om den højtærede Konseilspræsident svøber sine Meninger ind i aldrig saa mange tvetydige Ord, tage vi ikke Fejl af, hvor Konseilspræsidenten vil hen, vi ere fuldstændigt klare over dette. Og den højtærede Konseilspræsidents Stilling er saa meget farligere, fordi han i denne Forbindelse nævner andre Magter; han anerkender jo, at Tyskland er berettiget til at forlange af os, at vi skulle hindre en mod Tyskland fjendtligsindet Magt i at gaa i Land paa Danmarks Omraade for derigennem muligt at kunne anfalde Tyskland. Det forekommer mig, at det er en meget farlig Udtalelse af Chefen for den danske Regering, og jeg ser ikke ret, hvor Danmarks Selvstændighed bliver af, naar den højtærede Konseilspræsident har den Mening, at Tyskland, en fremmed Magt, kan diktere os, hvad vi i saa Henseende skulle gøre. Hvor er saa vor Selvstændighed? Saa er den jo allerede opgivet; der er ikke mere Selvstændighed at kæmpe for i Danmark, thi den har den højtærede Konseilspræsident allerede paa Forhaand opgivet. Jeg tror, at det er meget farligt at nævne den Slags Ting, og jeg tror, at de Udtalelser, den højtærede Konseilspræsident her har brugt, allerede ere tagne ad notam baade i Tyskland og i England. Hvilke Følger de i Fremtiden ville faa for Danmark, kunne vi ikke vide, men det er efter min Formening i højeste Grad urigtigt, at den højtærede Konseilspræsident har fremsat saadanne Udtalelser.

Jeg vil i den Forbindelse minde om den Forespørgsel, vi for et Par Aar siden stillede i dette Ting i Anledning af de Rustningsforanstaltninger, som daværende Krigsminister Madsen foretog, dels gaaende ud paa Fuldstændiggørelse eller Udvidelse af Fæstningen, dels omfattende en Mobilisering af en Del af Hæren. Den Gang var der Krig mellem to Magter, en Krig, som heldigvis nu er afsluttet. Det laa nær for at spørge: Er det ifølge nogen Paavirkning udefra? Er det en udenfor staaende Magt, der har forlangt, at Danmark skal foretage saadanne Ting? Men vi vilde ikke rejse det Spørgsmaal, vi vilde ikke nævne det, vi saa godt den Fare, der var i at nævne en udenlandsk